

Izšla "Opisna bibliografija slovenskega tiska v Avstraliji"

Milena Brgoč

Melbourne — Dvojezično "Opisno bibliografijo slovenskega tiska v Avstraliji" je zbrala in uredila Milena Brgoč, knjižničarka iz Slovenskega društva Melbourne.

"Slovene" ali "Slovenian"?

Danes je vse pogosteje v uporabi beseda "Slovene" in ne "Slovenian". Direktor Ameriškega raziskovalnega instituta dr. Edi Gobec pove v decembrski številki glasila *Newsletter* zakaj je uporaba "Slovene" napačna. Dr. Gobec med drugim navaja, da se po splošnih pravilih tam kjer se v angleščini ime države končuje z "-ia", uporablja tudi pri imenih prebivalcev končnica "-ian". Kako bi izgledalo, če bi uporabljali: namesto Austrian-Austrenes, namesto Australian-Australenes, namesto Italian-Italenes, Rusenes, Estonenes itd. Ravno to pa se je zgodilo pri Slovencih. "Slovene" ne uporabljajo samo tujci temveč je v uporabi tudi v slovenski diplomaciji in v vseh slovenskih medijih. Napačno! Najlepši in najenostavnejši primer pa je dal ameriški Slovenec Frank Jaksic: "Takrat, ko prebivalcem Virginije ne bodo več rekli "Virginians" ampak "Virgins", takrat, in šele takrat bom pripravljen imenovati naše ljudi (op.u.:napačno) "Slovenes" in ne (op.u.:pravilno) "Slovenians"! Dodajmo še to, da v angleščini že sama beseda "slovene" pomeni umazanec, zaniknež. Več na angleški str. 10

Jožica Gerden razstavlja svoja slikarska dela

Slikarsko delo Jožice Gerden:
Tibetanska mati

Mildura — V Art festival, ki traja v Milduri ves mesec april so vključena tudi slikarska dela; med njimi so slike Jožice Gerden. Jožica že drugo leto študira umetnost za "Advance certificate of Art and Design". Trenutno se posveča naivnemu slikarstvu. Med njenimi prvimi deli je tudi Tibetanska mati.

Jožica z gostom iz Slovenije,
upokojenim duhovnikom
Stankom Kastelicem

Jožica in slovenske radijske oddaje

Jožica Gerden je tudi urednica slovenske oddaje *Slovenski čas* na radiu Mildura — postaje "Sunraysia Community Radio HOT 106.7 FM", ki je na sporedu ob torkih od 19.10 do 19.40 ure. Oddajo lahko poslušajo tudi v NSW na 90.7 FM v Wentworthu in v Robinvalu. Jožica je na radiu že nekaj let, zadnja tri leta pa ima dve sodelavki: Diano Tonc, ki govori v angleščini in Metodo Štrubelj, ki se odlikuje po neoporečni slovenščini, saj je prišla v Avstralijo pred nedavnim. V Milduri včasih tudi posnamejo slovensko oddajo iz sydneyškega SBS-a in jo nato priredijo za njihov skromno odmerjeni čas in za potrebe njihovega poslušalstva, saj je v Milduri in okolici kakih 40 slovenskih poslušalcev. Oddaje pa poslušajo tudi tamkajšnji Hrvati.

Zastavica mariborskega rotary kluba v našem uredništvu in v rotary klubu melbournške podružnice Richmond... in še kaj...

Med bivanjem v Melbournu (ob obisku ansambla Stajerskih 7) sem prim. dr. Marjana Škalickyja, sicer zagrizenega rotarijca, peljala v rotary klub. Neznansko si je namreč želel prisostvovati tedenskemu srečanju enega izmed melbournskih klubov. Da bi prišlo do tega srečanja sem si z vsem srcem prizadevala že pred njegovim prihodom iz Maribora. Poklicala sem nekaj telefonskih števil različnih podružnic (celo v Sydney in Canberro) ter poskušala prilagoditi dan in čas za obisk. Rotarijci se namreč srečujejo tedensko, največkrat v času opoldanskega kosila in vsaka podružnica ima za to določen dan. Najin prihod v rotary klub Richmond sem napovedala za neki ponedeljek, novembra 1995... pristala sem celo na vlogo tolmača. Sestanek je ob kosilu potekal izredno svečano in zanimivo in dr. Škalicky si je s predsednikom richmondske podružnice izmenjal zastavico. Tako danes visi mariborska zastavica v Richmond rotary klubu, richmondska pa v Mariboru. Ta "zgodovinski dogodek" sem sicer želela ovekovečiti s fotografijami tudi za naš časnik, žal pa se je film v fotoaparatu pokvaril. Kljub temu mi je ostala v spominu marsikatera zanimivost v zvezi z rotarijci.

IZ DNEVNIKA

Stanke Gregorič
UREDнице

Med drugim sem izvedela tudi to, da je mariborski klub lani novembra proslavil 65. obletnico ustanovitve, da je bil prvi slovenski rotary klub in da Slovenija sodi v distrikt 1910. Pa recimo to, da rotarijsko gibanje združuje ljudi dobre volje in poštenja in da ima v svetu že več kot milijon 200.000 članov. Prav tako sem si zapomnila ta rotarijska načela: ohranjati prijateljstvo in biti razumevajoč do drugih. Danes, štiri mesece po tem dogodku se sprašujem: Ali so vsi današnji, tudi čez noč rojeni slovenski rotarijci, pripravljeni spoštovati rotarijska načela? Ta in končno tudi civilizacijska načela jim prav gotovo narekujejo tudi, da se je olikano prijatelju, ki jim nudi skrajno gostoljubje oglasiti vsaj z HVALA na dopisnici. Na moji pisalni mizi stoji zraven slovenske tudi zastavica mariborskega rotary kluba... vsaj nekaj!

Vaša Stanka

Gregorič

TUDI TO JE zanimivo AVSTRALIJA

Avstralski film BABE je bil kandidat za oskarja

Superpujssek BABE je bil kandidat za oskarja za najboljši film in čeprav nagrade ni dobil nadaljuje svojo bleščečo kariero po svetu. Film so začeli snemati konec leta 1993, ko se je ekipa 500 živali in 200 ljudi naselila v avstralskem mestu Robertson. Pujsjo ekipo so vsake tri tedne sestavili na novo, kajti mladički so enostavno rasli. Trenerji so dobivali pujske, ki so bili stari komaj štirinajst dni. Vsako ekipo so vzgajali toliko časa, dokler pujsi niso imeli 16 do 18 tednov in postali godni za nastop pred kamerami. Hranili so jih po stekleničkah, jih crkljali in navajali na poslušnost. Pri ustvarjanju filma BABE so sodelovali člani računalniških delavnic Henson's Creature Shop v Londonu in Cox's Creature Workshop v Queenslandu. Pujsku je glas posodila Christine Cavanaugh, teve igralka iz Kalifornije, medtem ko psa Rexa govori Hugo Weaving, eden najbolj znanih avstralskih igralcev. Maskerka Caroly Tyler je dnevno skrbela za šest pujskov, štiri ovčarke, štiri ovčarje, osem ovac, dva konja in do šestnajst gosokov in hvala bogu, da je bila krava samo ena. Njen dan se je začel s česanjem šestih cvilečih pujskov. Ljudje, ki so si film ogledali so v zadregi, ko jih nekdo vpraša zakaj gre. Vse kar jim pride na misel je zgodba o majhnem pujsu, ki sanja o tem, da bi čuval ovce, in kar je še bolj nenavadno, govori kot človek. Da gre za rahlo filozofsko pravljico, katere junaki se, tako mimogrede, sprašujejo, kdo so, kakšna je njihova vloga v družbi in v čem je skrivnost življenja, bo odkril vsak sam. Se posebno, ker ga ni na svetu, ki ne bi slišal za Orwellovo Zivalsko farmo (tamkajšnja največja svinja je ruske vrste prašič) in težave, ki jih je imel njen avtor z založniki. Vsebina filma: Pujssek Babe postane last kmeta, ki ima poleg drugega tudi čredo ovac. Novinec na kmetiji ob pogledu nanjo takoj začuti, da je rojen za ovčarskega psa, toda njegov gospodar mu je namenil drugačno usodo. No, živali ga, z nekaterimi izjemami (izdal je pujsjo vrsto), sprejmejo odprtih tačk... BABE, za katerega je živali dresiral Karl Lewis Miller, znan po obeh Beethovnih, je junak, ki si ga je izmislil britanski mladinski pisatelj Dick King-Smith, avtor kakšnih sedemdesetih knjig o živalih. Eden od producentov, George Miller, po poklicu zdravnik, ki je knjigo o ovčarskem pujsu odkril, si je zgodbo od nekaj želel posneti ne kot risanko, ampak s pravimi živalmi.

/Mag, V.R.M./

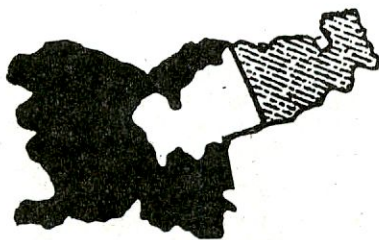
TUDI TO JE SVET

Svojevrsten podvig astronomov

Pred nekaj tedni je dobil svet prvo fotografijo druge zvezde. Največje oko človeštva, vesoljski teleskop Hubble, se je usmerilo proti na nebu zelo sijajni zvezdi Betelgeuse, ki je v ozvezdju Orion. Ta je že Egipčanom ponazarjala Ozirisa, boga Sonca. Sprva so velikost Betelgeuse ocenjevali na skoraj 400-kratno premer Sonca, ki je 1.400.000 kilometrov. Vedeli so, da je zvezda že na skrajnem robu svojega življenja (velike zvezde hitreje dogorijo). Naše Sonce, ki spada med dokaj stabilne zvezde, ima življensko dobo okrog 12 milijard let in je približno na polovici svoje poti. Betelgeuse je precej drugačna. Ima večjo maso kot sonce in s tem tudi krajše življenje, ker zaradi velikosti seva veliko energije. Ker je oddaljena več kot 650 svetlobnih let, je bil posnetek njene površine nekaj edinstvenega. Veliko večja je kot so domnevali, na fotografiji so odkrili tudi področje na zvezdi, ki je vsaj za 2000 stopinj toplejše od ostale površine. Sele po dolgih mesecih bodo lahko astronomi pogledali v skrivnostno tančico te zvezde. Zanimiva je tudi zato, ker ima izredno redko atmosfero, ki meji že na vakuum. Lahko bi se celo zgodilo, da bi znotraj takšne zvezde krožil ostanek kakšnega planeta, ne da bi astronomi to opazili. Za zdaj pač lahko zvezde samo opazujemo, vendar je zelo mogoče, da bo napočil dan, ko jih bomo lahko tudi obiskali — če ne bo človeštvo pokopala lastna norost.

/Večer, Bojan Kraut/

Protestna nota Hrvaški

Slovensko ministrstvo za zunanje zadeve je hrvaškemu veleposlaniku v Ljubljani Miljenku Žagarju izročilo protestno noto, v kateri poudarja, da hrvaško nadaljevanje del na mejnem prehodu Sečovelje-Plovanija pomeni provokacijo in kršitev dogovorov, doseženih na ravni predsednikov vlad obeh držav in na ravni diplomatske komisije za mejna vprašanja. Slovenija je zahtevala takojšnje prenehanje vseh del. Če se Hrvaška na ta poziv ne bo odzvala, bo Slovenija sprejela ustrezne ukrepe.

Ustavno sodišče pritrdilo SDSS

Janševi Socialdemokrati so očitali predsedniku državnega zbora RS Jožefu Školču kršitev človekovih pravic in svoboščin, kar naj bi naredil, ko je zavrnil pobudo SDSS o zbiranju podpisov za zahtevo za referendum o predlogu zakona o volitvah parlamentarcev. Ustavno sodišče je sklenilo, da se ustavna pritožba SDSS sprejme.

Po razodetju direktorja Slovenske obveščevalne službe (Sova) je dr. Janeza Drnovška skoraj kap

Tako je izjavil eden od virov, ki so blizu predsedniku vlade. Direktor Sove Drago Ferš je namreč članom kluba Socius predaval o tem, kako se pozornost tujih obveščevalnih služb usmerja na dogajanje v slovenskem gospodarstvu, v tem okvirju pa je omenil dejavnost italijanskih, avstrijskih, hrvaških, angleških in francoskih tajnih služb. Podatke naj bi zbirala in pošiljala v tujino tudi nekatera tuja podjetja v Sloveniji, pri čemer je posebej omenil Creditanstalt, Revoz in Siemens.

Tudi v Sloveniji bodo pregledali govedo

Po britanski aferi "norih krav" so v Sloveniji povedali, da je verjetnost za vnos te bolezni enaka ničli. Vseeno pa bodo uvedli poseben monitoring, pri katerem bodo naključno izbrali 250 krav, ki jih bodo po zakolu histopatološko pregledali ali niso obbolele za BSE.

Gradivo ZN o italijanskih zločinih v Sloveniji

Generalni sekretar ZN Butros Gali je slovenskim diplomatom omogočil vpogled v arhiv ZN o vojnih zločinih, ki so jih izvršili Italijani na ozemlju nekdanje Jugoslavije med drugo svetovno vojno. Slovenija ima tako

mikrofilme o teh zločinih — gre za zločine oficirjev, policijskih in drugih uradnikov, katerim nikoli ni bilo sojeno. Beograjska agencija Beta poudarja, da uradna slovenska politika v odnosih z Italijo sicer nasprotuje odpiranju starih ran, vendar se po ocenah analitikov z zbiranjem gradiva in dokazov iz arhivov ZN pripravlja na odgovor rimskemu tožilstvu.

Kdo se boji Evrope?

Če bi bili Slovenci novembra lani imeli referendum, bi jih 79 odstotkov glasovalo za vstop Slovenije v Evropsko unijo (le 21 odstotkov bi jih bilo proti) in 71 odstotkov za včlanitev v Nato (29 odstotkov proti). Čeprav obstaja nagibanje tudi k drugim državam (ZDA) oziroma regijam (Višegrajska skupina srednjeevropskih držav), pa največ Slovencev — 44 odstotkov — kljub temu svojo prihodnost vidi v Evropski Uniji.

Sodna klofuta neodvisnemu novinarstvu

Ljubljansko okrožno sodišče je novinarju *Slovenskih novic*, Mirku Kunšiču, z začasno odredbo prepovedalo poročanje sojenja primožu Koširju, obtoženemu umora žene — univerzitetni profesor dr. Andrej Berden pa meni, da gre za cenzuro — kršitev ustavne pravice svobode izražanja. Novinar lahko sedi v sodni dvorani in spremlja glavno obravnavo zoper Koširja, ne sme pa napisati niti črke.

Koledar prireditvev v Sloveniji

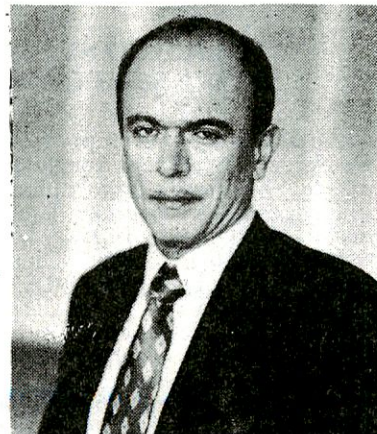
V začetku marca je izšel koledar prireditvev v Sloveniji v letu 1996. Tudi letos ga je kot že vrsto let zapored pripravila in izdala Turistična zveza Slovenije v sodelovanju s turističnimi društvi in drugimi ustanovami. Zbrali so podatke o več tisoč prireditvah. Koledar je na voljo v Centru za promocijo turizma.

V Portorožu pravi navtični praznik

V portoroški Marini bo od 2. maja do 2. junija sejem Internautika, za katerega poznavalci pravijo, da bo prvi res pravi navtični sejem v Sloveniji. Na njem naj bi Slovenija prvič predstavila vse kar zmore na navtičnem področju, hkrati pa tudi vse tiste dejavnosti, ki so kakorkoli povezane z morem. Na sejem bodo prišli Elan in drugi slovenski proizvajalci plovil in navtične opreme ter tuji razstavljalci.

Rektor mariborske univerze obiskal Argentino

Dr. Ludvik Toplak, rektor mariborske univerze se je v začetku marca mudil v Buenos Airesu. Bil je na poti v Mendoza, kjer se je pogovarjal s tamkajšnjo univerzo za globlje sodelovanje.

Dr. Janez Drnovšek

Moja resnica dr. Janeza Drnovška

Kaj vse je potrebno za spreminjanje sveta? Žilavost in jeza. Znanje in upor. Globoko razmišljanje. Hitri posegi. In neskončna vztrajnost... v knjigi *Moja resnica* dr. Janeza Drnovška. Knjiga bo izšla ta mesec v Založbi Mladinska knjiga. Naroči se lahko na telefon: +386-61-140 24 07.

Občina Kamnik proslavila novi občinski praznik

Občina Kamnik je 29. marca prvič proslavila novi občinski praznik, to je dan v Kamniku rojenega generala in pesnika Rudolfa Maistra -Vojanova. Temeljito so uredili okolico spomenika, odkrili pa so še spominsko ploščo.

Ansambel Štajerski 7 ponovno najboljši

Štajerski 7 so že lani zasedli prvo mesto za najboljšo polko/valček, tako je bilo tudi letos. Prireditvev *Slovenska polka in valček '96* je bila v slogu eurosongov, zmagovalca pa je določila ekipa radijskih postaj. Od izbranih dvanajstih skupin je skupina Štajerskih 7 zasedla prvo mesto s pesmijo *Pesem zvonov*, besedilo Ivan Sivec, glasba Robi Smolnikar. Tekmovali so še ansambli: Sibovniki, Tonija Iskre, Igor in Zlati zvoki, Vrisk, Fantje treh dolin, Petra Finka, Slovenija, Ėkart, Borisa Razpotnika, Vita-Minka in Braneta Klavžarja.

Šport

Grašičevi biatlonsko zlato

Slovenski biatlon ima svojo prvo kolajno v svetovnem pokalu, povrh še zlato, in sicer v skupnem seštevku v disciplini 15 km. Andreja Grašič — v biatlonu komaj od sezone 1993/94 — je uresničila dolgoletno željo vseh, ki so leta in leta živeli za ta šport. Štiriindvajsetletni inštruktorki slovenske vojske se je izjemni uspeh posrečil z osvojitvijo 6. mesta in novih točk za končno uvrstitev prav v finalu svetovnega pokala v Hochfilznu v Avstriji.

GLASILO SVETOVNEGA SLOVENSKEGA KONGRESA

Januarja letos je izšla prva številka novega Glasila Svetovnega slovenskega kongresa, ki bo izhajalo vsake tri mesece. Za snovanje prihodnjih zvezkov glasila iščejo pri SSK odgovornega urednika. Urednik je lahko vsakdo, ki ima elektronski naslov in živi v katerikoli deželi ali pa ima možnost sodelovati osebno v upravni pisarni v Ljubljani. Ker bi glasilo preko INTERNETA radi prebiralali tudi potomci Slovencev, ki slovenščine več ne obvladajo, iščejo tudi prevajalca v angleščino.

V prvi številki je objavljena beseda predsednika SSK dr. Jožeta Bernika, ki se za skrb pri pripravi tega glasila posebej zahvaljuje tajniku SSK Feliks Tavčarju in vsem članom ad hoc odbora. Z upravne pisarne v Ljubljani (Cankarjeva 1/IV) se oglasi tudi glavni tajnik SSK Feliks Tavčar. Nekaj vrstic je posvečeno pokojnemu arhitektu ing. Tinetu Legatu iz Ženeve, na straneh glasila pa najdemo tudi Predlog osnutka zakona o Slovencih brez slovenskega državljanstva. Sourednik Franci Feltrin pa razmišlja o jesenskih volitvah v Sloveniji.

MLADINA

Mojca Širok piše o Aleksandrinh, čezmorskih slovenskih dojljah. Skoraj sto let, od sredine prejšnjega stoletja do druge svetovne vojne, so generacije primorskih žena romale v Egipt, da bi tam zaslužile denar. Mojca Širok tokrat med drugim predstavi tudi Mileno Faganelli, ki je bila doma iz Mirna. V Aleksandrijo je odšla leta 1927 in ker je bila izobražena in je govorila kar nekaj jezikov, je v glavnem delala kot vzgojiteljica. Tako je v Egiptu štiri leta vzgajala tudi sedanjega glavnega sekretarja OZN Butrosa Galija in njegovega brata, Dorica Makuc v svoji knjigi piše, kako sta bila oba mulca menda velika poredneža, ki sta, "če je bilo mogoče, plezala celo po vratih". Ampak pedagoške prijeme mademoiselle Milene so znali ceniti tudi drugod, tako je vzgajala tudi sina in hčerko lastnika ene največjih časopisnih hiš v Kairu in še prej tri otroke veleposestnikov bombažnih plantaž. V Miren se je vrnila leta 1963.

Dorica Makuc je napisala o trpljenju Aleksandrinh knjigo, leta 1975 pa je posnela dokumentarec, v katerem je predstavila žene iz spodnje Vipavske doline, ki so odhajale v Egipt.

VEČER

Danica Simšič je v imenu desetih poslank v Državnem zboru RS napisala odprto pismo pod naslovom *Materinstvo, razlog za "kazen"*, v katerem piše: Vida Čudonič Špelič, glavna tajnica Slovenskih krščanskih demokratov (SKD), se samo zato, ker je postala mati in v celoti izkoristila porodniški dopust, ne sme vrniti na delo. Gre za kršenje pravic iz materinstva. SKD ji namreč onemogočajo vrnitev na delovno mesto oziroma so ji pripravljene pomagati iskati drugo službo. Ker je to doletelo celo političarko, doktorico znanosti, kar pred očmi javnosti, se seveda pojavlja utemeljena skrb, da je to vzorčni primer tistega, kar utegne mlade mamice še v mnogo bolj krutih oblikah doleteti tudi ob morebitnem podaljšanju porodniškega dopusta.

ŽENEVA

Malokdo ve, da je bil pokojni arhitekt ing. Tine Legat (umrl nedavno), sicer rojen na Bledu (živel v Ženevi), projektant razširitve palače Združenih narodov v Ženevi. Bogdan Zega, urednik *Ženevskih novic*, je zapisal v prvi številki novega *Glasila Svetovnega slovenskega kongresa*: Legat je od januarja do aprila 1966 delal v znanem Eugène Beaudoin na študiji razširitve železniške postaje Maine-Montparnasse. Od tam je bil poklican v Ženevo, kjer je sodeloval z različnimi biroji, leta 1978 pa je postal samostojen arhitekt. Med njegove najvažnejše projekte štejemo: natečaj za Ženevski "Centre International de Conférences" (prva nagrada), "Grand Casino", administrativni center "Les Moeillons", "Residence de Florissant", "La Perle de Florissant", ansambel "Claire-Vuc", razširitev uradov firme DIGITAL, Misija Saudske Arabije ter zgradbe "Les Clochettes", "Frank Thomas", "St. Paul" in "St. Jean I+II+III". Skupaj z rojakom, arhitektom Janezom Hacinom in Zlatom Kraljem je Ženevi zapustil trajno znamenje slovenske arhitekture.

CELOVEC

Mesto Celovec je dalo po izbruhu vojne na Balkanu poslopje bivšega generalnega konzulata SFRJ zapečatiti. Generalni konzulat so vsa leta vodili konzuli iz Slovenije. Zdaj je po številnih protestih Srbov in pogajanjih generalnemu slovenskemu konzulu Jožetu Jeraju s pomočjo celovškega župana Leopolda Guggenbergerja le uspelo, da je poslopje ponovno v slovenskih rokah. Republika Slovenija je poslopje renovirala za 10 mio. šilingov. Od 14. marca naprej je slovenski konzulat v Celovcu spet v Radetzky Strase pod Križno goro.

BUENOS AIRES

V Argentini so ustanovili zastopništvo Socialdemokratske stranke (SDSS). Ob tej priložnosti se jim je oglasil z daljšim pismom predsednik stranke Janez Janša, ki je med drugim tamkajšnje rojake zaprosil za pomoč oziroma podporo, saj gre, po njegovem mnenju, ob letošnjih volitvah za eno najpomembnejših odločitev v Sloveniji po osamosvojitvi. Janša meni, da bi po trenutnem volilnem zakonu prišle v Državni zbor satelitske stranke (DE-SUS, Jelinčičeva Slovenska narodna stranka, Demokratska stranka, lista povezanih regionalnih strank, ki je Kučanova stranka), kar skupaj predstavlja resno grožnjo podobne prevare kot je bil nastop Jelinčiča leta 1992... Na koncu svojega pisma je zapisal: Če ima pravico do neposrednega zastopstva v parlamentu nekaj tisoč pripadnikov italijanske in madžarske manjšine, kar jim nihče ne odreka, ima do enakega zastopstva zagotovo pravico tudi 200.000 Slovencev, ki živijo izven meja države Slovenije.

GORICA — TRST — REZIJA

revija primorskih pevskih zborov *Primorska poje*, se je odvijala na Goriškem, v Trstu in Reziji, v petek, 29. marca pa je šest zborov nastopilo v Kulturnem domu v Gorici, skoraj sočasno pa je bil koncert tudi v Tolminu.

ŠTEVERJAN

Šestindvajseti festival narodnozabavne glasbe v Števerjanu bo od 5. do 7. julija, Med borovci. Glede poteka prireditve ni novosti: prva dva dneva bodo nastopili vsi prijavljeni ansambli, zadnji dan pa samo tisti, ki bodo prišli v zaključni del. Prva nagrada je v znesku dveh milijonov lir.

REGGIO DI CALABRIA

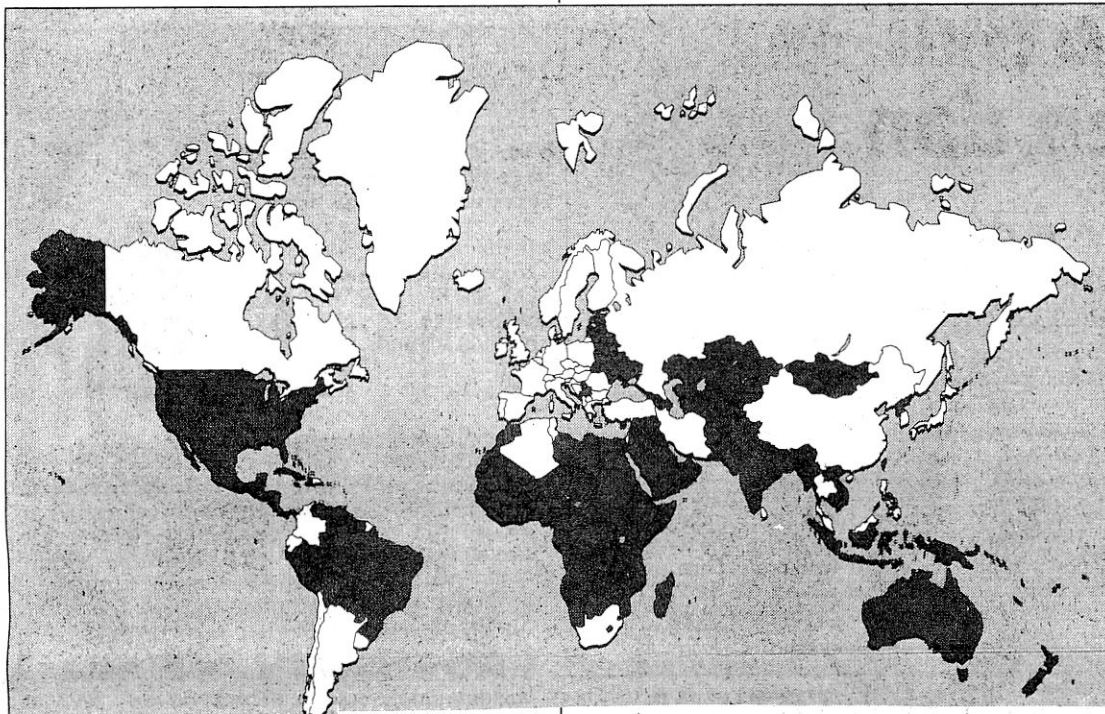
V Reggio di Calabria je prejela *Premio speciale Nosside* Tatjana Rojc, zamejska Slovenka, ki piše v slovenščini in italijanščini. To je pomembna nagrada, ki jo je pesnica dobila na vseitalijanskem natečaju za leto 1995, podeljujejo pa jo za stvaritve v regionalnih jezikih in jezikih manjšin. Pesmi Tatjana Rojc so že izšle v dvojezični zbirki z naslovom *Zemlja. Rdeča in neskončna*. Tatjana je končala na tržaški filozofski fakulteti študij književnosti, poklicno pa se ukvarja z vokalno komorno glasbo.

Za katere države potrebujejo slovenski državljani vstopne vizume

Afganistan, Angola, Antigva in Barbuda, Armenija, Avstralija, Azerbajdžan, Bahami, Bahrein, Bangladeš, Belize, Belorusija, Benin, Botsvana, Bolivija, Brazilija, Brunei, Burkina Faso, Burma, Burundi, Butan, Centralnoafriška republika, Ciper, Čad, Džibuti, Egipt, Ekvatorialna Gvineja, Eritreja, Estonija, Etiopija, Fidži, Gabon, Gambija, Gana, Grenada, Gruzija, Gvajana, Gvatemala, Gvineja, Gvineja Bisao, Haiti, Honduras, Indija, Indonezija, Irak, Jamajka, Jemen, Jordanija, ZR Jugoslavija, Kambodža, Kamerun, Katar, Kazahstan, Kenija, Kirgizija, Kiribati, Komori, Kongo, Kostarika, Kuba, Kuvajt, Laos, Latvija, Lesoto, Libanon, Liberija, Libija, Litva, Macau, Madagaskar, Malavi, Mali,

Zambija, Združene države Amerike, Združeni arabski emirati, Zelenortski otoki in Zimbabve.

Seznam držav kamor lahko slovenski državljani potujejo samo z vizami, obsega 136 držav. To pa še ne pomeni, da imamo pri drugih državah povsem prost vstop. Pri nekaterih je potrebno izpolnjevati določene pogoje. Pri Albaniji je vstop brez vizuma možen samo za imetnike diplomatskih in službenih potnih listov, in sicer za največ tri mesece. Isto velja za Filipine in Kitajsko, pri Južnoafriški republiki pa velja do 120 dni. Samo na turistično potovanje lahko gremo brez vizuma na: Barbados (za 28 dni), Kolumbijo in na Tajsko (30 dni). Hongkong in Singapur

Maroko, Marshallovi otoki, Mavricius, Mavretanija, Mehika, Mikronezija, Moldavija, Mongolija, Mozambik, Namibija, Nauru, Nepal, Niger, Nigerija, Nikaragva, Nova Zelandija, Oman, Pakistan, Palau, Panama, Papua Nova Gvineja, Paragvaj, Peru, Portoriko, Ruanda, St. Kitts in Nevis, St. Lucia, St. Vincent in Grenadine, Salomonovi otoki, Salvador, Sao Tome in Principe, Savdska Arabija, Senegal, Severna Koreja, Severni Marianski otoki, Sierra Leone, Sirija, Slonokoščena obala, Somalija, Sudan, Surinam, Svazi, Tadžikistan, Tajvan, Tanzanija, Togo, Tonga, Trinidad in Tobago, Turkmenija, Tuvalu, Uganda, Ukrajina, Uzbekistan, Vanuatu, Venezuela, Vietnam, Zahodna Sahara, Zair,

dopuščata vstop le za 14 dni, Južna Koreja pa do 15 dni. Bolgarija, Maldivi, Malezija, Martinique, Nova Kaledonija, Reunion, Rumunija, Saint Pierre et Miquelon, Šri Lanka in otočje Wallis et Futuna dopuščajo vstop brez vizuma do enega meseca, Ruska federacija pa do 90 dni, in to pod naslednjimi pogoji: vabilo poslovnega partnerja, garantno pismo ali turistični aranžma.

Mednarodna zdravstvena organizacija (WHO) zahteva obvezno cepljenje samo proti rumeni mrzlici, in še to le če prihajaš iz države, kjer razsaja ta bolezen. Sicer pa obstaja daljši seznam držav, za katere Slovenija priporoča svojim državljanom nekatera predhodna cepljenja.

ZRJ bo preprečila sklenitev sporazuma

Zvezna Republika Jugoslavija je na sodišču v Londonu vložila tožbo, s katero naj bi preprečila sklenitev sporazuma o prerazporeditvi dolgov med Slovenijo in komercialnimi bankami. Predstavniki ameriškega odvetniškega urada Kirkland & Ellis Richard Levz, ki zastopa Jugoslavijo je povedal, da so sklenili, da si Jugoslavija želi zgolj pošteno (?) razdelitev premoženja in dolgov. V skladu s sporazumom, ki naj bi ga sklenili, naj bi Slovenija prevzela 18 odstotkov zunanjih dolgov nekdanje Jugoslavije.

Slovenska inflacija je marca precej oživila.

Medtem ko je bil letošnji januarski dvig še za malenkost manjši od lanskega januarskega, februarški pa enak lanskemu, je bil letošnji marčni dvig bistveno večji od lanskega marčnega. Še višji je, če ga merimo s cenami življenskih potrebščin. Statistični urad je sporočil, da so se marca letos na drobno v Sloveniji povečale kar za 1,3 odstotka in so bile za 9,3 odstotka višje od lanskih marčnih. Cene življenskih potrebščin pa so se zadnji mesec povečale celo za 1,6 odstotka.

Mariborski TAM slovenska rak rana

Slovenska vlada je sprejela zakon, po katerem bo šel holding mariborskega TAM-a v stečaj. Iz njega naj bi nastalo 13 takoimenovanih poslovnih jeder, v katerih bo zaposleno 1350 ljudi. Po pregledu osmih Tamovih družb (vse niso poslovale z izgubo) so zabeležili za 2,7 milijarde tolarjev izgub.

Slovenija četrta po tujih vlaganjih na prebivalca

Po podatkih inštituta iz Halleja so Poljska, Madžarska in Češka nesporne favorite med državami na prehodu; toda po vrednosti naložb na prebivalca je Slovenija na solidnem četrtem mestu za Madžarsko, Češko in Estonijo.

Na svetovnem sejmu Cebit '96 tudi Slovenci

Na sredi marca osprem sejmu Cebit '96 imajo glavno besedo telekomunikacije. Delež slovenskih podjetij je bil sicer minimalen, obiskovalcev pa velik. Čast male slovenske državnice na največji svetovni borzi računalništva in telekomunikacij so rešila posvetja Fotona, Iskra Tel, Teling, Tipro, Spica International, KMP in Le Tehnika.

LJUBLJANSKA TRŽNICA

Cene nekaterih pridelkov na ljubljanski tržnici
Posnetek cen 22. marca 1996 ob 8. uri

Pridelek	Najnižje cene v SIT za kg	Najvišje cene v SIT za kg
Krompir	50	70
Čebula	100	200
Peteršilj	1000	1500
Fižol	350	500
Korenje	160	200
Solata	400	800
Radič	500	1000
Kumare	300	350
Paradižnik	250	400
Pomaranče	140	160
Jabolka	80	150
Hruške	100	260
Grozdje	400	450
Jagode	1000	1200
Mandarine	160	200

Tečajna lista slovenskih tolarjev (SIT) April 1996

DRŽAVA	VALUTA	NAKUPNI	PRODAJNI
Avstralija	1 AUD	103.76	104.38
Avstrija	1 ATS	12.83	12.91
Hrvaška	1 HRK	24.41	24.56
Nemčija	1 DEM	90.27	90.82
ZDA	1 USD	133.58	134.38
Italija	100 ITL	8.52	8.58

Dr. Edo Pirkmajer je novi državni sekretar

V ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj bo skrbel za privatizacijsko področje. Dr. Pirkmajer je diplomirani inženir fizike in doktor fizikalnih znanosti. Po doktoratu je med drugim služboval na Tehniški visoki šoli v Stockholmu, od leta 1984 pa je svetovalec v Mednarodnem centru za podjetja v javni lasti, v.d. pomočnika direktorja ICPE in dekan podiplomskega študija menedžmenta MBA. Od 1990. leta kot zunanji svetovalec RS. sodeluje tudi pri delu vladnih organov.

Dr. Edo Pirkmajer

V Zürichu razstava slovenskega gospodarstva

V prostorih Svetovnega trgovskega centra v Zürichu so 29. marca zaprli razstavo slovenskega gospodarstva. Predstavniki približno 60 slovenskih podjetij so se 28. marca udeležili poslovne konference z željo, da bi povečali gospodarsko sodelovanje med Slovenijo in Švico. Lani je Slovenija v Švico izvozila za približno 70 milijonov dolarjev, uvozila pa za 196 milijonov. Se pravi, da ima Švica le 0,8 odstoten delež v slovenskem izvozu in 1,6 odstotni delež v uvozu.

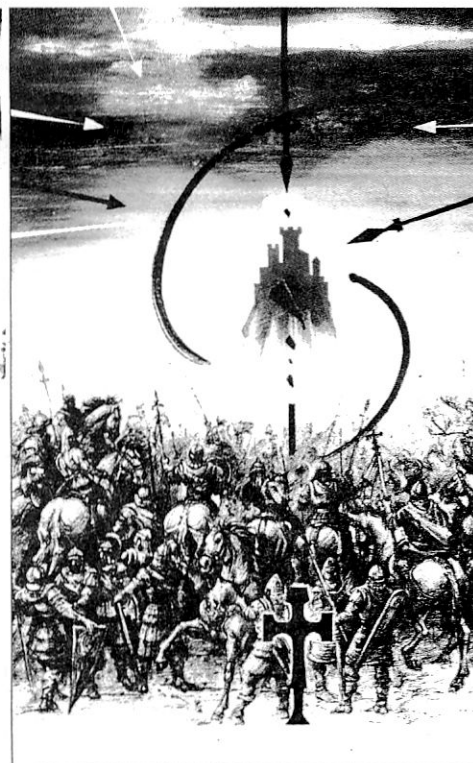
Slovenska diplomacija še ni v zadostno pomoč izvozu

V združenju Manager so pod pokroviteljstvom GZS in v sodelovanju s podjetjem Gral Marketing opravili raziskavo na temo Internacionalizacija slovenskega gospodarstva, rezultate pa so pridobili na podlagi anketnega vprašalnika, ki so ga izpolnili v 120 podjetjih, ki skupaj ustvarjajo polovico slovenskega izvoza. Direktor Gral Marketinga Rudi Tavčar je v predstavitvi raziskave povedal, da so v največ anketiranih podjetjih v zadnjih petih letih povečali izvoz v Nemčijo, Italijo, Avstrijo, Francijo in Rusijo, v prihodnjih petih letih pa naj bi bil vrstni red nekoliko drugačen: Nemčija, Rusija, Italija, ZRJ, Avstrija, ZDA in Hrvaška. Raziskava nakazuje, da slovenska diplomatsko konzularna predstavništva na tujem na splošno niso v zadostno oporo gospodarstvu: le en odstotek vprašanih je bil z njimi zelo zadovoljen, kar 63 odstotkov vprašanih je bilo (previdno in "diplomatsko") neopredeljenih, 17 odstotkov nezadovoljnih in osem odstotkov zelo nezadovoljnih.

**Miligoj Dominko — ilustrator
Krsta pri Savici**

Miligoj Dominko je avtor najnovejših (38) slik — ilustracij *Krsta pri Savici*. Franceta Prešerna, ki je to prvo pravo epsko pesnitev napisal na pobudo Matije Čopa (Prešeren je takrat mislil na samomor), je študiral eno leto. Dominko je analiziral vsak del pesnitve posebej. "V pesnitvi je Prešeren izražal sebe, kar vrelo je iz njega... Najlepši verzi so pogovor med Crtomirom, Bogomilo in pridigarjem. Jaz sem jih predstavil z osatom, ki joče, obletuje pa ga metulj, življenje", je dejal umetnik. Z novogoriškim založnikom Humarjem, ki je navdušen nad narodnim blagom, in si je že od mladosti želel izdati knjigo, ki bi Krst pri Savici približala ljudem, je začel sodelovati po naključju in zdaj je tu: knjiga Prešernovega *Krsta pri Savici* z ilustracijami Miligoja Dominka. /MAG/

Miligoj Dominko, rojen 1932. v Ljubljani, srednja šola, grafični oddelek šole za umetno obrt in leta 1952. Akademija za likovno umetnost. Štiri leta pozneje je diplomiral iz slikarstva. Po odsluženju vojaškega roka nekaj let učil risanje in delal kot grafični oblikovalec. Denarna nagrada na bienalu mladih slikarjev na reki (1864), Kajuhova nagrada za oblikovanje knjige (1976), štipendija Prešernovega sklada (1969) in študij v Parizu, Bruslju, Antwerpnu in Amsterdamu. Svobodni umetnik od leta 1970. Od 1973., ko je na Alpskem bienalu v Alta Terme v Italiji dobil prvo nagrado, je živel v Svici, od koder se je 1993. vrnil na Vrhniko. *Krst pri Savici* z Dominikovimi ilustracijami je izšel pri založbi Humar d.o.o., Bilje, Nova Gorica. /MAG/

Levo: Miligoj Dominko v svojem ateljeju na Vrhniki
Desno: Ilustracija iz knjige *Slovenec že mori Slovenca, brata* — kako strašna slepota je človeka!

**Petdesetletnica Inštituta
za slovenski jezik**

To je ustanova z najbogatejšo dokumentacijo o slovenskem jeziku, njegove zgodovine, etimologije, narečij in sedanjega knjižnega jezika. Znanstvenoraziskovalni center SAZU je podelil ob tej priložnosti zlati znak dvema jezikoslovcema, Metki Furlan in dr. Marku Snoju za delo pri Etimološkem slovarju slovenskega jezika. Zlati znak je prejel tudi botanik dr. Božidar Drovenik za *Catalogus faune*, zajetno sintetično delo o favni kresničev v slovenskem in dinarskem krasu. Zlato odličje je prejel še dr. Miha Javornik za raziskovanje mitologizacije v sodobni ruski literaturi. Častna članica ZRC SAZU je postala dr. Zmaga Kumer, vodilna slovenska etnomuzikologinja, poznavalka ljudskih pesmi, mitov in glasbil.

**Rojstvo, življenje in smrt
Jugoslavije**

Pri založbi Lipa so izdali zgodovinsko knjigo tržaškega Slovenca dr. Jožeta Pirjevca *Jugoslavija 1918—1992*, ki govori o nastanku, razvoju in razpadu Karadjordjevičeve in

govori o nastanku, razvoju in razpadu Karadjordjevičeve in Titove Jugoslavije. V odlično napisanem delu prevladuje politična tematika in knjiga potrjuje, da politična zgodovina še ni ob veljavo. Dr. Jože Pirjavec je profesor za vzhodnoevropsko zgodovino na univerzi v Padovi, dopisni član SAZU in najbrž najbolj znani slovenski zgodovinar za novejšo zgodovino v svetu.

**Nova knjiga
Ajda**

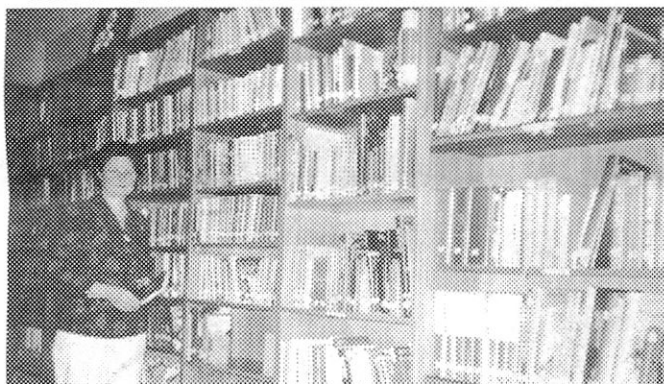
Kmečki glas je izdal delo dr. Ivana Krefta s kratkim in jasnim naslovom *Ajda*. To je tretja knjiga na svetu, če ne upoštevamo azijskega območja, ki obravnava to zanimivo poljščino na visoki strokovni ravni (ajdo smo na Slovenskem poznali prej kot kuruzo, zanimivo je, da so vse sorte ajde ženskega spola).

Gre za priročnik in ne za kakšno lepотно monografijo. Slovenijo poznajo ravno po ajdi na Japonskem (tu ji rečejo soba). Da bi imeli dovolj ajde, so začeli razvijati raziskovalni projekt na avstralskem otoku Tasmaniji, pri katerem je sodeloval tudi dr. Ivan Kreft v imenu Biotehniške fakultete v Ljubljani.

NOVO

Izšla dvojezična “Opisna bibliografija slovenskega tiska v Avstraliji”

Zbrala in uredila Milena Brgoč

Milena Brgoč v knjižnici SDM

Konec marca 1996 je v Melbournu izšla nova publikacija *Opisna bibliografija slovenskega tiska v Avstraliji*, ki so jo natisnili v tiskarni Simona Spacapana. Publikacija je v velikosti prepolovljenega A-4 formata, ima 36 strani in je grafično lepo in estetsko opremljena. To delo sta opravila Milenina hči Tanja in njen mož Darren Lendwich.

Milena Brgoč, knjižničarka v Slovenskem društvu Melbourne, je zbrala podatke o knjigah in periodičnem tisku, ki se pretežno nahajajo v tej knjižnici. Material je zbirala dolgih šest let, saj je morala pregledati vse arhive, se seznaniti z nekaterimi ustvarjalci in osebnimi zbirkami, nekatere rojake pa tudi obiskati. Že ob bežnem pregledu številčno bogatih podatkov se začudimo in vprašamo: Ali je mogoče, da smo avstralski Slovenci toliko ustvarili?

Milenin bibliografski prikaz slovenskega tiska v Avstraliji je predvsem dragocen vir za daljnje raziskovalno delo. Škoda je le, da ni bilo dovolj časa in verjetno tudi ne pogojev za to, da bi tekst pregledala in lektorirala poklicna oseba — toda jezikovna krhkost in nekaj pomanjkljivosti vrednosti knjižice vsekakor ne zmanjšujejo.

V prvem delu bibliografskega prikaza je opis knjig, v drugem zbornikov in revij v katerih sodeluje več avtorjev, tretji pa obsega seznam slovenskih časnikov, ki so izšli v Avstraliji.

Milena v svoji uvodni besedi pove, da nima strokovne izobrazbe, ima pa veliko veselje do knjig, predvsem pa je v njej slovenska zavednost in želja, da bi znanjem zapustili čim več gradiva, pa tudi dodali svoj delež k multikulturni Avstraliji, saj je publikacija v slovenskem in angleškem jeziku.

Pri njenem zbiralnem delu in izdaji publikacije so ji pomagali tudi drugi in zato se jim posebej zahvali: “Za denarno pomoč pri izdaji te publikacije se želim zahvaliti Uradu Republike Slovenije za Slovence po svetu in Veleposlaništvu Republike Slovenije — Canberra, Avstralija. Bertu Pribcu za vzpodbudne besede za izdajo publikacije in pregleda gradiva, ter Ivotu Leberju za njegovo velikodušno pomoč. Hvala Sandri Krnel, Magdi Pišotek, Lojzetu Košoroku, mojemu možu Jožetu, sinu Edwardu, hčerki Tanji in njenemu možu Darrenu.”

Publikacijo *Opisna bibliografija slovenskega tiska v Avstraliji* lahko naročite pri Mileni Brgoč, 2 Clematis Street, Glen Waverley, Victoria 3159 (Melbourne, Avstralija). Cena \$ 10.00, poštnina je vključena v ceno.

Stanka Gregorič

Sunraysija

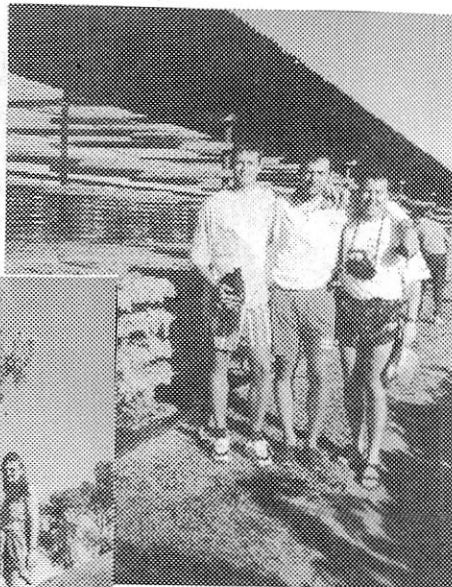
Iz dežele sonca in grozdja

Jožica Gerden

Čprav smo daleč za gorami, na sredini ničesar, na koncu sveta... je prebivalcem Sunraysije ali Sončnega vzhoda uspelo spremeniti avstralsko pustinjo in puščavo v zeleno oazo, v košček nebeškega raja pod nebom. Trenutno imamo trgatve in naši vinogradniki hitijo s trgatvijo, se potijo in rjavijo na soncu ter se veselijo bogate trgatve, saj je letos obilna kot že dolgo ne. Kljub delu pa najdejo naši vinogradniki trenutke za pomenek — in obiski iz Slovenije se kar vrstijo...

Z leve:
Peter Kovač,
Franci Ravnikar
(maratonski
kolesar, državni
rekord leta
1987,1995) in
Renato Čizmešija

Na suhi rdeči zemlji v Sunraysiji.
Z leve: Barbara Gerden, Anita
Korošec in Nataša Potočnik

Letos nas je ponovno obiskal prijatelj Peter Kovač, gorski tekač iz Crnuč, ki mu je obiranje grozdja že pod prsti. Pridružil se je slovenskim kolesarjem Franciju Ravnikarju in Franciju Rotarju ter njihovem spremljevalcu Renatu Čizmešija. Prekolesarili so maratonsko pot od Sydneya do Perth, se mimogrede oglasili v Adelaidi, Milduri, pretekli “plave in snežene gore” do Canberre, nato zopet v Sydney in dalje v Novo Zelandijo. Njihovo turnejo, ki so jo poimenovali “S kolesom preko meje razuma — Avstralija in Nova Zelandija ‘96” so sponzorirali: Kolesarska zveza Slovenije, Rog Ljubljana, Studentska organizacija Univerze v Ljubljani - SOU, ADD...

Na trgatvi med trtami so naši fantje našli tudi slovenski dekletki Natašo Potočnik iz Maribora in Anito Korošec iz Mute, ki sta pogumni svetovni potnici in pridni delavki. Prepričana sem, da trgatve pri Štrubljevih ne bosta nikdar pozabili.

Na moje veliko veselje me je v Milduri obiskal tudi upokojeni slovenski duhovnik Stanko Kastelic, ki me je doma v Sloveniji učil verouk v prvem in drugem razredu. Čprav je le 82 let mlad, sem z njim preživela nekaj lepih dni — celo na trgatve sva šla. Gospodu Stanku hvala za lepe spomine, želim mu srečna in mirna leta v pokoju v Stični.

Odprto pismo Slovenskega narodnega sveta Viktorije

Odgovor na članek Sveta slovenskih
organizacij Viktorije "V vednost vsem"
(Glas Slovenije, št.66-67-68, 17. 1. 1996)

Slovenski narodni svet Viktorije (SNS Vic) je organizacija, ki je bila ustanovljena 24. junija 1990. Vključena je v Avstralsko slovensko konferenco (ASK), ki je ena izmed konferenc Svetovnega slovenskega kongresa (SSK). Izšla je iz viktorijske organizacije Društvo za podporo demokraciji v Sloveniji in je podprla delovanje slovenske demokratične pomladi. Kot je navedeno v pravilniku SNS Vic in ustavi ASK so njeni cilji: podpirati slovensko zavest med avstralskimi Slovenci, podpirati slovenske kulturne in družabne ustanove, kakor tudi slovensko šolstvo v Avstraliji, seznanjati avstralsko javnost z dejstvom slovenske manjšine v Avstraliji in podpirati kulturno in gospodarsko sodelovanje Avstralije s Slovenijo.

SNS Vic je bil ustanovljen torej že pred slovensko osamosvojitvijo in v njegovem odboru so ljudje, ki so dolga leta pomagali graditi in voditi slovenska društva, ki so res zgrajena s trdim in požrtvovalnim delom svojih članov. O delu in zaslugah slovenskih društev ni bilo nikoli nikakršnega dvoma in za svoje delo zaslužijo vsa priznanja. Vendar kljub številnim povabilom za sodelovanje, Svet slovenskih organizacij Viktorije (SSOV), v katerega so vključena viktorijska slovenska društva, ni hotel sodelovati s SNS Vic že od samega začetka. Naj navedemo nekaj primerov iz arhiva dopisov SNS:

1. Na povabilo pripravljalnega odbora ASK - SNS Vic za Svetovni slovenski kongres, z dne 11. julija 1990, je SSOV 20. junija 1990 odgovoril, da je sodelovanje nemogoče, ker jim društvena pravila tega ne dovoljujejo.

2. Na pismo ASK, 19. avgusta 1990 s predlogom, da sprejmejo posredovalca SNS Vic patra Nika Zvoklja, je prišel odklonilni odgovor SSOV 29. oktobra 1990.

3. Pismo SNS Vic, 22. januarja 1991 s povabilom na okroglo mizo in odgovor SSOV 12. februarja 1991, ki sodelovanje odbija zaradi društvenih pravil.

4. Povabilo SNS Vic 15. aprila 1991 za skupno pravno proslavo ob proglasitvi samostojne Slovenije in negativni odgovor SSOV 13. maja 1991.

5. Poleg teh dopisov pa odnos do sodelovanja nakazuje tudi članek v takratnih Tedenskih novicah, 22. februarja 1991, pod naslovom "Ne teče vse gladko".

Bolj prijateljski odnos je pokazalo le Slovensko društvo Melbourne in kasneje tudi Slovensko športno društvo St. Albans. Sicer pa so društva na naša številna vabila odgovarjala, da jim pravilniki ne dovoljujejo političnega udejstvovanja; čeprav je SNS Vic vedno znova poudarjal, da v njihovem delu ni strankarske politike temveč narodnostna politika, ki je del multikulturne Avstralije, kar je razvidno iz pravilnika SNS Vic in ASK, ki sta bila razstavljena tudi na razstavi arhiva SNS Vic ob prihodu slovenskega ministra za obrambo Janeza Janše, ob slovenskem kulturnem prazniku, Prešernovem dnevu, leta 1992. Sicer pa so pravila v pogled slehernemu Slovencu.

V pomoč Sloveniji je SNS organiziral tudi številne demonstracije, pisma in obiske pri avstralski vladi, uradne dokumente s pravnimi dokazi za pravico do priznanja Slovenije, sodelovanje s posebno prijateljsko skupino avstralskih parlamentarcev, tiskovne konference in drugo, kakor tudi promocijo Slovenije na gospodarskem področju, v medijih z glasilom, publikacijami, ter v elektronskih medijih (TV 31), kakor tudi obiske predstavnikov slovenske vlade. Poleg tega pa tudi kulturne prireditve ob

Prešernovem dnevu in rojstnem dnevu mlade slovenske države ter promocijske nastope naših glasbenikov (Alfija Nipiča, zbor avstrijske Koroške - Gallus in turnejo Štajerskih 7).

V odprtem pismu SSOV je sicer navedeno, da smo skupno organizirali denarno nabirko za Slovenijo, da smo torej dokazali, da lahko sodelujemo. Res je! Kje so potem zadržki?

V sklopu letnega načrta SNS Vic za leto 1995 je bila vključena tudi turneja Štajerskih 7. Termin v začetku leta 1996, kot ga je predlagal SSOV, ni odgovarjal ansamblu. Skušali smo urediti turnejo Štajerskih 7, upoštevajoč 40. obletnico S.D. Ivan Cankar Geelong in jim celo predlagati, da bi ansambel igral ob tej veliki slovesnosti. Društva so torej imela možnost zasluzka, a brez finančnih obveznosti, ki jih takšne turneje prinašajo. SNS Vic je preko pododbora oziroma koordinatorev turneje že v začetku leta 1995 (7. januarja) vprašal društva za sodelovanje oziroma za uporabo dvoran proti plačilu s tem, da se društvom še nadalje omogoči zaslužek z njihovo kuhinjo in barom; seveda pa tudi zato, ker cenimo njihovo delovno moč in sposobnost. Čeprav so društveni prostori v najem tudi širši javnosti, tudi neslovencem, pa SNS Vic ni dobila dvorane v najem, čeprav je slovenska organizacija. Zavrjene so bile tudi osebne prošnje za najem dvorane posameznikom iz SNS Vic, ki so obenem tudi člani društev, povezanih v SSOV. Morda pa lahko mnogo pove eden od razlogov, ki je bil podan v odgovoru, zakaj SSOV ne more sodelovati pri turneji Štajerskih 7: "... Ker se niste obrnili na pravi naslov..." Ali SSOV ni bil pravi naslov?

V javnem pismu SSOV je tudi odstavek o skupnem dogovoru med SSOV in SNS Vic, z dne 23. julija 1995, kjer naj bi prišlo do sporazuma in "... zaključka, da se neumnosti pozabijo, saj je dovolj dela za vse, brez klubovanja in problemov"; navaja se tudi neprimerno pismo oblastem v Slovenijo in enostransko mnenje predsednika SNS Vic, podano na radiu 3YR v Geelongu. V državi, kjer živimo, sodita med temeljne demokratične pravice človeka svoboda govora in tiska. Čas je, da se tudi slovenska skupnost temu privadi. Kljub svobodi govora in tiska pa velja etično pravilo, da nima nihče pravice žaliti člane odbora SNS Vic s podajanjem polresnic ali celo neresničnih izjav, kot so bile nekatere navedene v javnem pismu SSOV.

IN ZAKAJ USTANAVLJATI NOVE ORGANIZACIJE? sprašuje SSOV v svojem pismu. Odgovor: Ker je bila potreba po ustanovitvi organizacije, ki bi se ukvarjala z narodnostno-političnimi vprašanji, in ker je tudi to del osnovnih človekovih pravic. Mi pa smo lahko hvaležni naši novi domovini Avstraliji, da nam daje to "politično" možnost: zbirati se na osnovi narodnostne pripadnosti v društvih in organizacijah, kjer lahko ohranjamo našo kulturno dediščino.

Res, jutri je nov dan, pa zaključimo današnjega s prirejenim Prešernovim verzom: EDINOST, SREČA, SPRAVA, k nam naj (nazaj se vmejo) pridejo!

Za odbor SNS Vic
Štefan Merzel, predsednik

Pripis uredništva

S tem je razprava med SSOV in SNS Vic v Glasu Slovenije zaključena. Obveščamo vse rojake, da v časniku ne bomo več objavljali nespornosti oziroma prepire med slovenskimi društvi in organizacijami. Prav tako prosimo vse dopisovalce in občasne sodelavce, da se v bodoče v svojih prispevkih omejijo pretežno na informacije, ki naj bodo čim krajše in jedrnat.

Newsletter

Slovenian Research Center of Amerika
Dr. Edi Gobetz

"Slovene" or "Slovenian"?

Both "Slovene" and "Slovenian" have long been used in respectable books and the media, yet there is still considerable disagreement as to which of the two terms is correct or at least preferable.

As Dr. Frank J. Kern pointed out in *Zarja-The Dawn* (Nov., 1949), the use of the term "Slovene" had been copied from French. It was particularly popularized at the end of the First World War, when a new kingdom, known in French, then the primary diplomatic language, as "Royaume des Serbes, Croates et Slovénes," was established. The British incorrectly adopted and in the first two instances only slightly modified the French terms, introducing the English use of the words Serbs, Croats, and Slovenes. With the exception of an accent and pronunciation, the English name "Slovenes" is, in its written form, identical with the French term. Yet, while the use in French is quite appropriate, the use of an identical term in English is not.

As a general rule, whenever the English names of countries end in "-ia," the names of their respective peoples end in "-ian." Thus, we have Austria-Austrian, Australia-Australian, Russia-Russian, Lithuania-Lithuanian, Estonia-Estonian, Romania-Romanian, Bosnia-Bosnian, Cambodia-Cambodian, California-Californian, etc. Obviously, it is only logical that we should also use Slovenia-Slovenian. This rule is so well established that it is almost impossible to imagine such terms as Austrenes, Australenes, Italenes, Rusenes, Estonenes, etc. Who in the world would be willing to accept such distortions of the English language and its established logic? Yet, somehow, this is what has happened to the people of Slovenia (and let us emphasize that contrary to a recently published statement of a SIM translator, the name Slovenia, while discouraged by the Germans for purposes of easier Germanization, has been known for centuries, as we will show and document elsewhere).

Dr. Kern openly and honestly regretted the "bad influence of his own *English-Slovene Dictionary* and *The English-Slovene Reader*." To comply with the British version he, too, at first used the incorrect "Slovene," but later, for many decades, tried to correct his 1919 mistake and advocated the universal use of the term "Slovenian," both as a noun and an adjective.

The defenders of the term Slovenian range from Dr. Kern and Dr. Vojmir Bratina, an internationally prominent Slovenian Canadian (not Canadene!) metallurgist, who is also a capable linguist and is exceptionally well versed in Slovenian literary history, archeology and the arts, to Dr. Charles Gribble, an American professor of Slavic languages and literatures and director of the Slavica Publishers, who, for instance, wrote us how glad he was that The Slovenian Research Center of America, Inc., used the correct term "Slovenian" rather than the incorrect "Slovene" (advocated by a Slovenian-born professor in New York).

It was, however, only in November, 1995, that we heard another very interesting and witty observation on this topic, as related by Mrs. Genevieve "Gene" Drobnic. Her late father Frank Jaksic, like herself a noted Slovenian American civic leader, put it this way: "When residents of Virginia will no longer be called Virginians but Virgins, then, and only then, I would be willing to call our people Slovenes rather than Slovenians."

While we hope that this logic will inevitably and increasingly prevail throughout the English-speaking world, it is nevertheless comforting to know that quite regardless of whether we use Slovenian or Slovene, love is in every Slovenian. Is there any other county in the entire world which contains love in its very name?

SLOWWENIA
A Guide to Virtual Slovenia

SLOVENIA Weekly

A comprehensive presentation of Slovenia was recently put on www on the Internet. The presentation was coordinated by the government PR and Media office. The address is <http://www.uvi.si/slo/>.

President Clinton Signed Arms Sales Document for Slovenia. This president's decree enables Slovenia to buy American-produced merchandise and equipment for defense needs through the American Foreign Military Sales system. The document also permits the US to offer cost-free military aid. The document does not change the course of the gradual lifting of the arms embargo implemented by the United Nations in Security Council Resolution 1021.

Referendum on closing down nuclear power plant Krško. Vienna — Greenpeace, an International environmental organization, and Slovenian non-governmental organizations, are striving to conduct a national referendum on closing the Slovenian nuclear power plant in Krško. A spokesperson from Greenpeace said that in the near future they will give 200 signatures to a Slovenian Parliament member in support of the referendum. The initiative has to receive support from 40,000 registered voters. In case the referendum succeeds, the Parliament must endorse a law on closure and decommissioning.

Ethnic minorities in Austria are again faced with prospects of their position being worsened. Representatives of the Carinthia Slovenians officially presented to Slovenian Foreign Minister Zoran Thaler a bill for basic minority protection in Austria, asking him for diplomatic intervention, as the bill proposed by the future Austrian government stipulates that national councils become the only legal and recognized representation of Austria ethnic minorities authorized to discuss minority issues with the Austrian authorities. This is "a huge step back" claims President of the Carinthian Slovenes' National Council, Nanti Olip. Rudi Vouk, member of National Council's Presidency, and secretary to the United list, stressed that the current change which is about to be endorsed means further step backwards from the Austrian 1976 Law of Ethnic Communities, which has never been recognized by the Slovenian and Croatian minorities in Austria due to numerous restrictions.

On March 14. Nova LB introduced banking services over the Internet, and thus, opened the gate to cyber banking in Slovenia. Nova LB bank has been on Internet in the English language since last September, but as of 14. March it is also present in the Slovenian language. The Internet address of Nova LB dd is <http://www.n-lb.si/slo> for the Slovenian version and <http://www.n-lb.si/> for the English one.

A photo exhibition by Michael Calderwood entitled *La Grand Ciudad Mexico City* was opened at the Bežigarjska Gallery in Ljubljana. The exhibition was opened by Vienna-based Ambassador of United States of Mexico, her exelency Roberta Lajous. She also introduced new honorary consulate of US of Mexico in Ljubljana. The new Honorary Consul is Marko Voljč, CEO of the Nova Ljubljanska Banka.

**Three return flights a week
Mondays, Thursdays and Saturdays
from Melbourne and Sydney
to Vienna and Ljubljana**

*

**Trikrat na teden iz Melbournea in Sydneya na
Dunaj, v Ljubljano in nazaj**

*

LAUDA telefon: 1 800 642488 (brezplačni poklic)

**The only airline direct to
the Heart of Europe.**

Lauda-air

**VELEPOSLANIŠTVO
REPUBLIKE SLOVENIJE
CANBERRA**

Obvestilo

Obveščamo vas, da bo Aljaž Gosnar, odpravnik poslov Veleposlaništva RS Canberra, v Sloveniji po službeni dolžnosti od 6. do 22. aprila 1996. V tem času bo Veleposlaništvo vodila Tina Omahen, ataše za konzularne zadeve pri Veleposlaništvu.

Hkrati vas obveščamo, da bodo konzularni dnevi v mesecu maju 1996 in sicer:

SYDNEY

Četrtek, 16. maja

Od 10.00 do 12.30 ure v Verskem središču Merrylands
Od 15.00 do 17.30 ure v Slovenskem društvu Triglav

MELBOURNE

Petek, 17. maja

Od 16.00 do 18.30 ure v Slovenskem društvu Melbourne

Sobota, 18. maja

Od 10.00 do 12.30 ure v prostorih SNS v Verskem središču Kew

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE EMBASSY OF SLOVENIA

Advance Bank Centre-Level 6, 60 Marcus Clarke street, Canberra City
TEL.: (06) 243 4830 FAX: (06) 243 4827. Pisma in drugo pošto pošljite na naslov:
Embassy of Slovenia, P.O.Box 284, Civic Square, Canberra ACT 2608.
Veleposlaništvo je odprto vse delovne dni od 9.00-17.00 ure;
uradne ure od 10.00-14.00 ure.

Odpravnik poslov: Aljaž Gosnar. Ataše za konzularne zadeve: Tina Omahen.

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE AVSTRALIJA (NSW in VIC)

Častni konzul Alfred Brežnik
Obisk urada izključno po dogovoru
(By appointment only)
tel.: (02) 314 5116;
fax: (02) 3996246

Poštni naslov:
P.O.Box 188 Coogee NSW 2034

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE NOVA ZELANDIJA

Častni konzul Dušan Lajovic
Eastern Hutt Road, Pomare, Lower Hutt
(Wellington),
tel.: (04) 567 0027, fax: (04) 567 0024
Poštni naslov: P.O.Box 30247 Lower Hut, NZ
Poštni naslov v Avstraliji:
P.O.Box 5 Smithfield NSW 2164
tel.: (02) 604 5133; fax: (02) 604 009

KONZULAT AVSTRALIJE DUNAJSKA 22 LJUBLJANA, SLOVENIJA 61 000

Telefon: + 61/ 1327 341
Fax: + 61/ 1331 052

Častni konzul: Viktor Baraga

Pišejo nam...

Cenjena gospa Stanka, urednica G.S.!
Res, bil je že skrajni čas, da ste napisali tehtne besede o neresničnih in pristranskih zapisih "časnikarjev" iz Slovenije, ki se po navadi prištelijo umetniškimi in podobnim skupinam, ko gostujejo po Avstraliji. Ko se vrnejo, v svojih zapisih "fižolozofirajo" o tukajšnjih razmerah, ki jih sploh ne poznajo. Odlično ste ovrednotili tako pisanje. Celotna številka Glasa Slovenije ne bi bila dovolj, da bi ovrgli vse te (ne)umne duševne proizvode teh vseznalcev, ki verjetno največkrat sploh niso poklicni časnikarji. To so navadni pisuni, ki prodajajo svoje vrstice časnikom, ki so pripravljeni take bedarje objaviti in za vsako vrstico nekaj plačati. Pokojni slovenski pisatelj dr. Ivan Tavčar bi rekel za take pisune, da jih v škofjeloških hribih imenujejo navadne "cu...gone".

Dr. Š. Frank, Adelaide

FREDIJEVE /Iz "Večera/

- Ni vsaka, ki te (za)šije šivilja.
- Najbolj odvrtni so zavratni.
- Sebičnost je večini ljudi sama po sebi razumljiva.
- Kdor izgubi v play offu, mu ostane le še fly off.
- Tisti, ki je gor, ni nikoli nor.

euro international pty.ltd.

EURO FURNITURE

Wide range of colonial furniture from Slovenia
Dining Settings Bentwood Chairs
Rocking Chairs Modern Bedrooms

Available at all leading furniture retail stores

EURO TRADING

Trading with Slovenia in chemical commodities, pharmaceutical products, metals, machinery, sporting equipment, food products and a variety of other products

SHOWROOM ADDRESS:

3 Dalmore Drive
Scoresby VIC 3152
Ph.: (03) 764 1900
Fax: (03) 764 1461

SYDNEY BRANCH:

2 A Bessemer Street
Blacktown NSW 2148
Ph.: (02) 671 5999
Fax: (02) 621 3213

A KONCU SE NASMEJTE

Z "VEČEROM"

Ob naraščajoči spomeniški evforiji v Sloveniji, so pri mariborskem Večeru povprašali nekaj Slovencev in Slovencev komu bi sami postavili spomenik.

MILAN KUČAN: "Janši, če bi ga lahko živega ulil v bron."

ŠTEFKA KUČAN (soproga po postavi majhnega Kučana): "Milanu. Všeč so mi majhne skulpture, takšne, ki ne zavzamejo preveč prostora."

JANEZ JANSŠA: "Nerad se strinjam s Kučanom, ampak spomenik bi postavil — Janši."

JANEZ DRNOVŠEK: "Spomenikov naša zgodba o uspehu ne potrebuje, ker je sama monumentalna. Sploh pa mojega smehljaja Mone Lise ni mogoče niti izklesati v kamen niti uliti v bron."

ANONIMNI SLOVENEK: "Svoji ženi, ker je sposobna z mojo zajamčeno plačo vsak mesec preživeti družino."

GODOVNIKI

Rudolf

Leon

Jurij

VSE NAJBOLJŠE

Cena posamezne številke \$ 2.00; letna naročnina \$ 50.00; polletna \$ 30.00; letna naročnina za prekomorske države vključno z letalsko pošto \$ 100.00

GLAS SLOVENIJE

Založnik: Založba GLAS Ustanovitelji: Dušan Lajovic, Alfred Brežnik, Stefan Merzel in Stanka Gregorič Upravni odbor: Dušan Lajovic, Alfred Brežnik in Stanka Gregorič Uredništvo - glavna in odgovorna urednica, tehnično oblikovanje, umetniška izdelava, priprava strani: Stanka Gregorič, 4/316 Dorset Rd. Boronia, Melbourne, VIC 3155, Avstralija
Telefon-fax: (03) 9762 6830

Občasni sodelavci: dr. Stanislav Frank, Draga Gelt, Jožica Gerden, Lojze Košorok, Martha Magajna, Danica Petrič, Vinko Rizmal, Jože Žohar
Logo: Frances Gelt in Stanka Gregorič Distribucija: S.Z. Gregorič

Informacije: RS Urad vlade za informiranje (povzetki komentarjev iz slovenskih medijev), obvestila Veleposlaništva Republike Slovenije - Canberra in Konzulata Republike Slovenije - Sydney, Delo, Večer, Dnevnik, Primorski dnevnik, Družina, Mladina, MAG, Svobodna Slovenija, Naša Slovenija, Rodna gruda, revija Slovenija, Naš tednik, Mladika, Slovenija Weekly, Lipov list, turistične brošure o Sloveniji, Radio SBS (Melbourne, Sydney) in 3 ZZZ, ter posamezni poročevalci.

1/ Naročam Glas Slovenije
2/ Obnavljam naročnino
3/ Prilagam za tiskovni sklad

NASLOV:
GLAS SLOVENIJE
4/316 Dorset Rd.
Boronia VIC 3155

Podpisani(a)

Ulica in kraj

Država Poštna št.

Podpis Datum